

Verslag waarderingssessie

Datum waarderingssessie	16 – 3 - 2024
Dossier	HGOS – deelcollectie Agrarische voorwerpen
Aantal gewaardeerde objecten	Enkele tientallen
Aantal deelnemers	4
Tafelbegeleider	Beau & Mathijs – verslag door Leroy

Verslag:

- enkele leden van de HGOS;
- Leroy Fisscher, Zoetermeerder;
- dr. Gerard Rooijackers, etnoloog en museoloog.

De HGOS en Leroy (ondergetekende) waren er als belangstellende Zoetermeeders. De heer Rooijackers was er om zijn mening te geven als museoloog en om te bestuderen hoe een experimenteel museumproject verliep.

Vrijwel gelijk bleek de museologische expertise van dhr. Rooijackers van meerwaarde, die hij inzette om feedback te geven op de structuur waarmee we werken. Vooral het feit dat de ensemblewaarde miste op dit formulier, betreurde hij. Hij gaf de deelcollectie een historische waarde van 2, maar had dit een 3 gegeven als het als ensemble gewaardeerd moest worden. Zijn argument wist veel van ons te overtuigen: hoewel de gereedschappen en werktuigen afzonderlijk niet uniek zijn in een museumcollectie, zijn ze het in deze combinatie wel. Bijvoorbeeld de werktuigen die bij de zuivel- en boterlandbouw hoorden in combinatie met de gereedschappen om de sloten te bewerken. Het zegt iets over de combinatie van werkzaamheden die in deze streek heeft plaatsgevonden die uniek zijn. Ook de artistieke waarde beoordeelde Rooijackers anders dan de rest. Waar de meesten weinig zagen in de bruine, oude gereedschappen, hemelde hij enkele objecten als het 'blok aan het been' - gebruikt om paarden op hun plek te houden tijdens het bewerken van het land – enorm op om hun ontwerp.

Een interessante discussie ontstond over de maatschappelijke waarde, en wel tussen de 'generaties'. Waar de leden van de HGOS, hoger op leeftijd, hier het verhaal van het 'oude' Zoetermeer in terugzagen, had Leroy (27) weinig binding met de objecten. In zijn ogen waren de objecten erfgoed voor een andere gemeenschap, het Zoetermeer van vóór 1962. De huidige Zoetermeerse gemeenschap is voor het overgrote deel (soms letterlijk) het kind van Zoetermeer als New Town. Deze agrarische objecten dienden 'zijn' verleden als Zoetermeerder niet zo.

Ook over de beleving deed zich een opvallende discussie voor, ditmaal tussen de Zoetermeeders en museoloog Rooijackers. Aanvankelijk beoordeelde de laatste de beleving met een 1 en noemde de objecten 'leeg, weinig reïniscenten', maar toen de rest van de tafel enthousiast uitlegde hoe zij voor zich zagen hoe deze voorwerpen gebruikt waren 'met bloed, zweet en tranen' om het land te bewerken, sloeg ook Rooijackers aan waarna hij zijn waardering aanpaste naar een 3. "Hier zie je dus waarom participatief waarderen zin heeft. Ik kan, als "de expert" in mijn kantoor wel een waarde geven, maar zo zie je hoe ook ik beïnvloed kan worden door jullie." zei Rooijackers als aanvulling op de wijziging van zijn waardering.

De belangstelling was groot maar, zoals verwacht, hadden de tafelleiders moeite het gesprek niet te veel naar het 'gunnen' te laten afleiden.